

Chinchilla Opvang en Informatie Centrum 'Vida Nueva' luidt de noodklok.

CHINCHILLA'S IN NEDERLAND EN BELGIË MASSAAL DE DUPE?

Bij het chinchillaopvangcentrum in Musselkanaal is het water de beheerders inmiddels tot aan de lippen gestegen. In het centrum - het grootste (foto) in de wereld! - verblijven op dit moment 450 chinchilla's, verdeeld over 170 grote voliëres en 30 kleinere kooien. Daarnaast zijn in het centrum nog 14 konijnen ondergebracht. Voor hen is recent een beroep gedaan op een konijnenopvang.

De chinchillaverblijven zijn verdeeld over elf inpandige ruimten. De situatie is dermate nijpend geworden, dat nu ook in privé-vertrekken, zoals de woonkamer en het portaal op de bovenverdieping, chinchillakooien staan opgesteld.

Hoe kon het zo ver komen?

De extreme situatie is mede ontstaan doordat het centrum het enige gespecialiseerde opvangcentrum in Nederland is. Daarbij is geen sprake van commerciële of tegenstrijdige nevenactiviteiten.

Eigenaren komen dan ook van heinde en verre om hun chinchilla's te brengen. Zelfs de Zoo in Antwerpen, het Planckendael Instituut in Muizen-Mechelen en enkele dierenklinieken in Duitsland verwijzen mensen door naar het chinchilla-opvangcentrum in Musselkanaal.

Het ene geval is vaak nog schrijnender dan het andere, weet beheerster Ellen Mulder. Keer op keer hebben wij onze grenzen verlegd. Niets is namelijk zo moeilijk als nee zeggen tegen een dier waarvan je weet dat het vrijwel zeker zal worden gedumpt als het niet wordt opgenomen. Daarbij, als zo'n chinchilla later weer wordt gevonden en gevangen, dan weten mensen de weg naar Vida Nueva snel te vinden. Het opvangcentrum staat al jaren genoteerd op de helpdesk van de Dierenbescherming. Het maakt dan weinig uit of zo'n diertje via de voordeur of via de achterdeur binnenkomt.

Een ander punt is, dat het gros der mensen geen enkele interesse toont voor al wat oudere dieren. De voorkeur gaat bijna altijd uit naar een pup, een kitten, een jong konijntje of - in dit geval - een babychinchilla (foto). Een foto op een advertentie-site van een chinchillakoppel van 5 jaar wordt dan ook nauwelijks bekeken. terwijl in het geval van heel jonge chinchilla's de advertentie soms wel 300 keer is gezien. De adverteerder hoeft zelden met de diertjes te leuren: babychinchilla's zijn vaak dezelfde dag al gereserveerd. Gevolg hiervan is wel dat Vida Nueva met honderden prachtige en gezonde dieren blijft zitten, hetgeen de doorstroming niet ten goede komt.

Om welke reden worden chinchilla's afgestaan?

Chinchilla's worden om diverse redenen afgestaan, aldus Ellen Mulder. De belangrijkste reden is dat mensen zich op het houden van chinchilla's als huisdier hebben verkeken. Chinchilla's zijn echte rommelmakers en kunnen wel twintig jaar oud worden.

Daarbij zijn het schemer- en nachtactieve dieren (foto). Chinchilla's komen pas halverwege de avond tot leven. De diertjes hebben een zeer gevoelig darmstelsel. Een consequente voeding is dan ook uitermate belangrijk. Daarbij zijn het geen echte knuffeldieren. Hierdoor zijn zij minder geschikt voor jonge kinderen.

De belangrijkste redenen van afstand zijn: studie (en op kamers gaan), samenwonen, gezinsuitbreiding, echtscheiding, verhuizing, gebrek aan ruimte, de troep en het lawaai dat de dieren 's avonds veroorzaken, tijdgebrek, het overlijden van één van de chinchilla's waarna de mensen niet 'opnieuw' aan chinchilla's willen beginnen, vakantie en allergie.

Van echte allergie is overigens zelden sprake. Allergie wordt vaak als reden opgegeven omdat mensen zich schamen dat zij zich op het houden van chinchilla's als huisdier hebben verkeken. Door het medicaliseren van de reden van afstand hopen eigenaren een eventuele opname van hun dieren te kunnen bespoedigen.

In een enkel geval wordt afstand gedaan vanwege emigratie of ziekte van de eigenaar. Indien de betreffende omstandigheden kunnen worden aangetoond, doen wij altijd onze uiterste best om deze mensen te helpen. Als wij geluk hebben slagen wij erin een gastgezin voor de dieren te vinden. In de praktijk komt het er echter veelal op neer dat wij opnieuw onze grenzen verleggen en de chinchilla's zelf opvangen.

Opnamestop

Het chinchillaopvangcentrum in Musselkanaal heeft al geruime tijd een opnamestop. Desondanks kunnen de beheerders niet voorkomen dat er van tijd tot tijd toch nog dieren bij het centrum worden binnengebracht. De ene keer gaat het om een ontruiming van een woning (foto), de andere keer gaat het om gedumpte dieren die op straat zijn

aangetroffen en weer een andere keer wordt er een doos met chinchilla's bij de opvang op de stoep gezet. Ook komen er met enige regelmaat reeds geplaatste dieren terug. Meestal om dezelfde redenen als hierboven genoemd.

Noodsituatie

De situatie waarin Stichting Vida Nueva zich thans bevindt kan met recht worden omschreven als een noodsituatie. Iedere vierkante meter in het pand waar een kooi kan staan (foto) is bezet. Zelfs het pensiongedeelte, normaal gesproken een bescheiden bron van inkomsten, is nu in gebruik als noodopvang.

Het opvangcentrum heeft een aantal van haar faciliteiten, zoals de calamiteitenservice, klinische observatie, klinische verzorging en bemiddeling bij koppeling, tijdelijk moeten opheffen. Alle beschikbare tijd gaat momenteel zitten in de verzorging van de chinchilla's.

Het centrum kampt ook nog steeds met een tekort aan vrijwilligers. De meeste mensen die zich aanmelden krijgen van de sociale dienst geen toestemming voor vrijwilligerswerk of worden door de gemeente in een herscholingstraject geplaatst. Hierdoor zijn zij niet meer beschikbaar voor werk in de opvang.

Consequenties niet te overzien

Nu het chinchillaopvangcentrum recent een **absolute** opnamestop heeft afgekondigd, dreigt er voor de betreffende diersoort een immens probleem te ontstaan. Beheerster Ellen Mulder maakt zich flinke zorgen. Het opvangcentrum krijgt nog dagelijks via telefoon of mail verzoeken tot opname. Alleen al de afgelopen maand werd voor ruim honderd dieren bij het centrum aangeklopt.

Mogelijkheden om door te verwijzen naar andere opvangcentra zijn er niet of nauwelijks. De meeste knaagdierencentra zijn niet ingesteld op chinchilla's of kunnen hooguit enkele dieren opvangen. Ook aan noodopvang en opvang door gastgezinnen is een groot gebrek.

Gevolg hiervan is dat gefrustreerde bellers dreigen hun chinchilla's eigenhandig de nek om te draaien of de dieren te laten lopen in het bos.

Als dit inderdaad gaat gebeuren – en de eerste signalen van dumpingen zijn al opgevangen – dan zijn de consequenties niet te overzien. De dieren overleven een dergelijke actie niet en zullen een ellendige dood sterven.

Maar er speelt nog een ander probleem. De markt voor chinchilla's dreigt in Nederland steeds verder in te zakken. Vooral voor de standaard chinchilla, de wildkleur, bestaat nauwelijks nog enige belangstelling. Mensen willen tegenwoordig iets bijzonders in huis hebben. Hoe exclusiever de diersoort en hoe zeldzamer de kleur, des te groter de kans dat een diertje vlot van eigenaar

verwisselt. Prijzen van 200 euro voor een leuke mutatiechinchilla van acht weken, zijn in dit verband niet zeldzaam. Fokkers richten zich dan ook met name op het fokken van leuke kleurtjes (foto) of van chinchilla's met bijzondere aftekeningen. Nu al wordt uitgekeken naar de 'zebra' chinchilla, een mutatie die ergens in Amerika is gefokt.

Dat de vraag de markt bepaalt en dat hierdoor makkelijk excessen ontstaan, is gevoeglijk bekend. De malafide handel floreert dan ook als nooit tevoren. Zowel broedfokkers als particulieren pikken maar al te graag een graantje mee. De gevolgen van onverantwoord en ondeskundig fokken blijven dan ook niet uit.

Door onjuiste verparing (meestal van kwalitatief ongeschikte chinchilla's of van combinaties, waarbij de lethale factor een rol speelt) komen talrijke zwakke dieren in het 'circuit' terecht. Gebitsproblemen (foto), houdingsafwijkingen en neurologische stoornissen bij chinchilla's zijn op dit moment dan ook schering en inslag.

Maar er is meer..... Ons 'beschaafde' Nederland kent anno 2005 op het gebied van opvang en pension geen enkele wet- of regelgeving. Door het overschot aan dieren - en niet alleen van chinchilla's! - schieten opvangen en pensions als paddenstoelen uit de grond. Werkelijk iedereen die een paar kooien in een schuurtje of berging heeft staan, kan zichzelf 'opvang' of 'pension' noemen. Eisen worden niet gesteld.

Dat dit gegeven regelmatig leidt tot uiterst schrijnende situaties, weet beheerster Ellen Mulder maar al te goed. Het opvangcentrum heeft in de loop der jaren al aardig wat zieke en verwaarloosde chinchilla's binnengekregen, afkomstig van malafide opvangadresjes.

Oplossingen

Oplossingen voor het ontstane probleem zijn wel degelijk voorhanden, aldus Mulder. Het probleem moet bij de wortel worden aangepakt.

Dit betekent onder andere een goede wet- en regelgeving voor **alle** dieren (zoals knaagdieren, pelsdieren, vogels, reptielen) die buiten het huidige Honden- en kattenbesluit vallen.

Daarnaast certificering van fokkers, handelaren/winkeliers en – in het geval van bijzondere exoten – ook van particulieren.

Sommige mensen zijn niet in staat goed voor hun kat of cavia zorgen, laat staan dat men verantwoording kan dragen voor een prairiehondje of een leguaan.

Certificering kan veel dierenleed voorkomen.

Goede voorlichting is een tweede stap.

Hierin zou de overheid een rol kunnen spelen door bij verkoop van dieren een verzorgingsfolder, opgesteld door een ervaringsdeskundige, verplicht te stellen. Als ik een nieuw koffiezetapparaat koop, zit daar ook een gebruiksaanwijzing bij. Waarom zou dit bij levende have anders zijn, vraagt Mulder zich af.

Stichting Vida Nueva streeft al jaren naar goede en eerlijke voorlichting op het gebied van huisdieren teneinde teleurstelling na aanschaf te voorkomen. Om die reden heeft de stichting m.b.t. de diersoort die zij zelf onder haar hoede heeft, te weten chinchilla's, een checklist opgesteld.

Aspirant-eigenaars kunnen aan de hand van een vragenlijst eenvoudig vaststellen of een chinchilla als huisdier in de gegeven gezinsomstandigheden past.

De checklist is gratis bij het opvangcentrum aan te vragen of kan worden gedownload van de website van de stichting: www.vida-nueva.nl/checklijst.htm

Stichting Vida Nueva hanteert een stringent herplaatsingbeleid, zie ook:

www.vida-nueva.nl/stichting.htm#herplaatsing

Alleen gezonde dieren (foto), waarbij op termijn geen erfelijke afwijkingen worden verwacht, komen voor adoptie in aanmerking. Chinchilla's die in het centrum zijn binnengebracht, worden

dan ook stevast gedurende 28 dagen in quarantaine geplaatst. Deze termijn is nodig om eventuele ziekten met een lange incubatietijd uit te sluiten. Zieke dieren, chinchilla's met een handicap of dieren die erfelijk zijn belast (gebitsproblemen), blijven bij de stichting. Het aantal permanente bewoners stijgt dan ook gestaag.

Chinchilla's zijn uitgesproken koloniedieren (foto). Ze worden in principe niet van elkaar gescheiden en herplaatst in de samenstelling, zoals zij bij de opvang zijn binnen gekomen. Sommige chinchilla's zitten solitair. Ook zij komen voor adoptie in aanmerking mits zij bij de adoptieouder worden gekoppeld aan een maatje. Met

chinchilla's van de stichting mag niet worden gefokt. Alle manlijke exemplaren (bokjes) zijn derhalve gecastreerd.

Tot de adoptieprocedure van het opvangcentrum behoort ook het ondertekenen van een plaatsingovereenkomst. De contractant verplicht zich hiermee de volle verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de aan hem of haar toevertrouwde chinchilla('s) en gaat tevens akkoord met eventuele controle na aanschaf door beëdigde inspecteurs van de Inspectiedienst Gezelschapsdieren.

Sommige mensen blijken niet gediend van een dergelijke controle en schaffen alsnog hun chinchilla's via internet aan of bij de plaatselijke dierenwinkel.

Dat de kritische opstelling van het opvangcentrum ten aanzien van de herplaatsing van chinchilla's de doorstroming niet bevordert, zal niemand verbazen. Beheerster Ellen Mulder is echter niet bereid concessies te doen aan door de stichting opgestelde criteria met betrekking tot het welzijn van deze dieren.

Hulp

Stichting Vida Nueva is meer dan ooit op zoek naar steun. Hoe kunt u helpen?

- U kunt zich aanmelden als vrijwilliger.
- U kunt de stichting financieel steunen.

Het opvangcentrum ontvangt geen subsidies van overheidsinstellingen of dierenbeschermingsorganisaties, met uitzondering van de Nederlandse Stichting voor Hulp aan Dieren. Wel zijn er bedrijven die gratis of tegen gereduceerd tarief diensten verlenen.

Daarnaast wordt een belangrijke bijdrage geleverd door particulieren. Ondanks deze steun wordt door de beheerders iedere maand(!) nog rond de **1500 euro uit eigen zak** betaald.

- U kunt het centrum steunen met goederen of diensten
- U kunt optreden als gastgezin, c.q. een ruimte in uw huis beschikbaar stellen voor noodopvang van chinchilla's.
- U kunt verzorgingsfolders en informatiefolders van de stichting neerleggen in dierenwinkels of bij dierenartspraktijken, zodat mensen beter worden geïnformeerd.
- U kunt helpen bij het werven van donateurs, sponsors of (financiële) adoptie-ouders. De benodigde formulieren worden u graag toegezonden.

U kunt ook indirect helpen, onder andere door de politiek te beïnvloeden en minister Veerman per brief of via e-mail te verzoeken eindelijk eens prioriteit te geven aan dierenwelzijn i.p.v. aan economische belangen en snel te komen met een goede wet- en regelgeving voor gezelschapsdieren.

Tenslotte: mocht u iemand in uw omgeving kennen die op zoek is naar chinchilla's, of mocht u zelf geïnteresseerd zijn in enkele van deze fascinerende diertjes: alleen al bij Stichting Vida Nueva wachten honderden leuke, gezonde, goed gesocialiseerde chinchilla's op een geschikt baasje. Kijkt u dus vooral eens rond in de opvang.....

Voor meer info

Stichting Vida Nueva
Chinchilla Opvang en Informatie Centrum
Schoolkade 93-94
9581 HE Musselkanaal
Contactpersoon: Ellen Mulder
Telefoon 0599 – 65 38 87
E-mail: vida-nueva@quicknet.nl
Website : www.vida-nueva.nl (voor informatie over de stichting)
www.chinchillavraagbaak.nl (voor info over chinchilla's)